

ABSTRAKT DISERTAČNÍ PRÁCE

1. Aktuální situace zpracovávaného tématu

Svůj výzkum směřující k přípravě disertační práce jsem se rozhodl věnovat výše uvedenému tématu „*Postavení finančních institucí v novém insolvenčním zákoně v kontextu úpravy komunitárního práva*“.

Dosud byla na téma nového zákona č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) (dále jen „*IZ*“) publikována celá řada odborných článků. Specifická oblast, která je předmětem disertační práce, však zatím nebyla v odborné literatuře podrobněji rozpracována.

2. Záměry disertační práce

Stěžejním cílem této disertační práce je zmapování postavení finančních institucí v insolvenčním řízení obecně a v jeho jednotlivých variantách, jakými jsou zejména konkurs, reorganizace a oddlužení.

2.1 Vymezení stěžejních pojmů

V první části předkládané disertační práce se zabývám vymezením pojmu finanční instituce v právním řádu a jeho rozčleněním na banky, spořitelny a úvěrní družstva, instituce elektronických peněz, pojišťovny a zajišťovny.

Spolu s tímto vymezením výše popsaného okruhu subjektů uvedu odpovídající odkaz na příslušný právní úpravu toho kterého subjektu finanční instituce v českém právním řádu.

V této souvislosti chci odkázat i na institut jednotné (bankovní) licence.

2.2 Pozice finančních institucí coby věřitelů v insolvenčním řízení

Navazující část disertační práce věnuji popisu postavení finančních institucí jakožto věřitelů v řízení.

Tuto problematiku v maximální možné míře analyzuji srovnávací metodou, která provádí zhodnocení práv a povinností finančních institucí jakožto věřitelů v předcházejícím zákoně č. 328/1991 Sb. o konkursu a vyrovnání (dále též „*ZKV*“)

oproti nové úpravě IZ. Zvláštní pozornost přitom zaměřím specificky na ta ustanovení IZ, kde došlo k posílení role věřitelů v řízení.

Dále se detailně zabývám účastí zajištěných věřitelů ve věřitelských orgánech a problematikou uplatňování pohledávek zajištěných věřitelů v insolvenčním řízení.

Zvýšenou pozornost následně zaměřuji na novou úpravu institutu uspokojení zajištěných věřitelů ze zpeněžení věci, práva pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, jimiž byla jejich pohledávka zajištěna.

V navazující části disertační práce osvětluji nový institut reorganizace dlužníka jako jednomu ze způsobů řešení úpadku dlužníka. V tomto směru se věnuji zejména účastí zajištěných věřitelů na přípravě, sestavení a plnění reorganizačního plánu.

V kontextu nastíněné škály možných způsobů řešení dlužníkového úpadku nechci opominout ani zcela nový institut oddlužení. Zde zejména nastiňuji důsledky, které má tento způsob řešení úpadku na pohledávky zajištěných věřitelů.

Dále se vypořádávám s otázkou neúčinnosti právních úkonů a srovnání této otázky s dosavadní právní úpravou ZKV.

V souvislosti se zajištěnými věřiteli poté obracím svou pozornost i na ta ustanovení IZ, která upravují institut úvěrového financování.

2.3 Otázka úpadku samotných finančních institucí

V další části disertační práce se obracím k problematice úpadku finančních institucí v novém IZ, kdy se samy tyto subjekty objeví na straně dlužníka.

Úprava úpadku finančních institucí obsažená v IZ má své kořeny v sekundárním evropském právu. Ani tyto prameny evropského práva tak nelze v disertační podrobněji nezmínit.

Dále se zaměřuji především na předpoklady pro zahájení insolvenčního řízení ohledně jednotlivých skupin finančních institucí a na subjekty oprávněné takový insolvenční návrh podat.

Konečně rekapituluji vliv a dopady zahájeného insolvenčního řízení na práva třetích osob.

V tomto kontextu rovněž blíže ozřejmuji pojem hypoteční podstata, který se v českém právu poprvé objevil relativně nedávno.

3. Formální rozčlenění disertační práce

3.1 Úvod a prolog

Úvod a prolog samotné disertační práce se věnují zejména porovnání nové úpravy insolvenčního práva v IZ s předchozí kodifikací konkursního práva v ZKV. Shrnuje zásadní výhrady a kritiku, která vůči nedostatkům ZKV opakovaně zaznívala.

Prolog disertační práce pak čtenáře seznamuje s aktuální novinkami a trendy v zahraničních úpravách úpadkového práva, které přímo ovlivňují i tuzemskou úpravu.

3.2 Stať disertační práce

Samotná stať disertační práce se rozpadá do tří částí.

První z nich se krátce zastaví u specifických povinností, které jsou finanční instituce povinny plnit.

Stěžejní (druhá) část se podrobně zabývá postavením finančních institucí v insolvenčním řízení, kde tyto instituce vystupují v postavení věřitelů. V této části podrobně rozebírám postavení věřitelů jako účastníků insolvenčního řízení, jejich zapojení do fungování věřitelských orgánů a zejména dopady, které zahájené insolvenční řízení má na jejich pohledávky (včetně zřízeného zajištění). Zásadní otázku pak představuje pojednání o postavení finančních institucí jakožto věřitelů v závislosti na zvoleném způsobu řešení dlužníkovy úpadku.

V poslední (třetí) části své disertační práce se zaměřuji na úpadek samotných finančních institucí a na jejich postavení v řízení. V této souvislosti se věnuji i relevantním evropským směricím a rozebírám, jakým způsobem byla jejich ustanovení transponována do tuzemského právního řádu.

3.3 Závěr

V závěru své disertační práce sumarizuji své výzkumné závěry.

Zejména vyjmenovávám ty oblasti úpadkového práva resp. ta stádia insolvenčního řízení, kde došlo k posílení postavení finančních institucí jakožto věřitelů.